

Slovenski Narodni Dom

(The Slovenian National Home)

USTAN. 3. AVGUSTA, 1914.   INKORP. 17. AVGUSTA 1914.
V DRŽAVI OHIO

UPRAVNI ODBOR:
Predsednik: Dr. FRANK J. KERN, 6302 ST. CLAIR AVE.
Podpredsednik: JOSEF KALAN, 6101 HT. CLAIR AVE.
Tajnik: FRANK HUDOVŠNIK, 1025 E. 82nd ST. STEBET.
Blagajnik: MIHAIL BERNIKAR, 6305 GLASS AVE.

NADZORNI ODBOR:
Frank Cerne, 6033 St. Clair ave. Frank M. Jakič, 1203 Norwood Rd. Mat. Petrovič, 1049 E. 7th St.

STAVBENI ODBOR:
Josip Zele, 6108 St. Clair ave. Anton M. Kolar, 3222 Lakeside ave. Louis J. Piro, 6119 St. Clair ave.

FINANČNI ODBOR:
Rudolf Perdan, 5802 Prosser stvo. Zofa Birk, 6006 St. Clair ave. Louis J. Piro, Josip Kalan in Frank Cerne.

Svoje direktorije se vrše vsak drugi v četrti petek v mesecu na 6029 Glass ave.
Vse dobrotke in korrespondenco tiskajoče se S. N. D. naj se pošiljajo na prvega tajnika.

„Čas“ je edini slovenski mesečnik v Ameriki za poduk in izobrazbo. (Naročite se na ta velezanimivi list.

Naprodaj je izvrstna Jersey krava in tele. Prodaja se tudi izvrsten pes stražar. Martin Tekavčić, E. 141st St. in Aspinwall ave. Collinwood. (54)

POZOR, COLLINWOOD.
Naznanjam rojakom v Collinwoodu, da sem otvoril še eno prodajalno s pohištvo. Vse, kar potrebujete sedaj v svoji hiši, dobite sedaj pri meni. Nikakor vam ni treba hoditi več v Cleveland kupovat, kajti vi sedaj lahko dobite vse, kar želite, doma v Collinwoodu. Vselej bom imel dobro blago v zalogi, toda ne predrago. Priporočam se rojakom v obliken obisk in se jim zahvaljujem za vsako naklonjenost. (58)

CHRISTIAN MANDEL,
Železnina in pohištvo.
15702 Waterloo Rd.

Išče se ženska za hišna dela. Samo en otrok pri družini. Vprašajte na 1114 E. 63rd St. (55)

(Prodaja se dobro dočita krojačnica, za nizko ceno, radi družinskih razmer. F. Jurković, 4706 St. Clair ave.)

V najem se odda pripravna garaža za avtomobil. Nizek rent. 6303 Carl ave. (54)

NAZGANILO.
Članicam društva Danica, št. 11. SDZ tem potom naznanjam da se vse sestre, bližnje in oddaljene, gotovo udeležijo redne mesečne seje, ki se vrši 9. maja, kajti na tej seji se bodejo volile delegatice za drugo redno konvencijo, in to bode mo najboljše napravile, če bomo vse navzoče. Nobene ne sme manjkati. (Prosim, sestre, upoštevajte to naznanilo, in ne pozabite seje 9. maja. Sesterski pozdrav Ivana Jeršan, tajnica.)

Cenjeni ženini in nevesta. Najtopleje se vam priporoča v nakup vsakovrstnih čisto svezih finih in modernih poročnih oblek, vencev, šlajterjev, šopkov, kakor tudi vseh drugih potrebščin, ki spadajo v to vrsto.

Vsaka nevesta ali ženina ima v slučaju poroke precej velikih stroškov, in torej, če si želite svoje stroške zmanjšati in pri kupovanju prihraniti denar, kupite kar potrebujete za poroko, pri meni, kjer dobite vse potrebščine tudi po vedno nižji ceni, kakor kje drugje. Na dan poroke pošljem k vam na dom izurjeno spletko las, ki vam spletje lase in opravi za poroko in to čisto brezplačno.

Za obilen obisk se vam najtopleje priporočam, ker bom tudi vedno gledal na to, da vam točno in pošteno postrežem. S spoštovanjem
BENO B. LEUSTIG,
6424 St. Clair ave.
blizu Addison Road.
Fri, Dec. 1st.

POZOR!
Naj zastopnik za Ohio in Pennsylvania, West Virginijo je Mr. Engelbert Coha, ki bo ob priliki obiskal rojake glede naročnine. Slovencem ga toplo priporočamo, da mu pomagajo pri njegovem delu.

POZOR!
Naš zastopnik za Ohio in Pennsylvania, West Virginijo je Mr. Engelbert Coha, ki bo ob priliki obiskal rojake glede naročnine. Slovencem ga toplo priporočamo, da mu pomagajo pri njegovem delu.

Uprav. Clev. Amerike.

POZOR!
Naš zastopnik za Ohio in Pennsylvania, West Virginijo je Mr. Engelbert Coha, ki bo ob priliki obiskal rojake glede naročnine. Slovencem ga toplo priporočamo, da mu pomagajo pri njegovem delu.

Uprav. Clev. Amerike.

ZARAVEN VEČER!
Privedi dr. Lander-Adamič v nedeljo zvečer dne 7. maja v Birkovi dvorani. Obilo vsakovrstne zabave, in žal vam bo, ako zamudite ta večer. Na programu so komični prizori, in nasmejati se bodejo od srca, ko bode videli g. Jos. Mrharja, ko nastopi z godbo "Jurij Grozni." G. Grobojšek bo pa menda štruktje delal, pa popolnoma na moderen način. Udeležite se tega večera. Vstopnice so po 75 za moške in po 50c za ženske. Kupite jih lahko pri sledečih bratih in sestrah: I. G. Smak, Fr. Somrak, Alois Turk, Fr. Cerne, Ivana Novak, Matija Glavič (pri Setnikarju), Josipina Jerab, Filip Epich, John Jerman in Frances Lausche. Godba Jurija Groznega pd vodstvom g. Jos. Mrharja.

Odbor. (53)
Sprejme se dečka ki ima veselje do lakirarskega dela. Oglasite naj se na 1175 E. 61st St. (53)

NAZGANILO.
Spodaj podpisani si usojam naznaniti, da sem odprl svojo lakirarsko delavnico in sicer na 1175 E. 61st St. kjer izdelujem vsa lakirska dela, kar se tiče vozov in avtomobilov. Ob enem se pa slavnemu občinstvu priporočam za vsa dela spadajoča v to obrt. (56)

S spoštovanjem
FRANK KNIFIC,
Carriage Painter.
1175 E. 61st St.

Kje je?
Iščem Jožeta Mežnaršiča, po domače Barborjev, doma iz Brezove rebrli. Nahaja se nekje v Jolietu Kdor ve za njegovo naslov, je uljudno prošem, da mi ga naznani, ker mu imam važne zadeve sporočiti. Kdor dobi njegov naslov, prejme nagrade \$5.00. John Kic, 7725 Ossage ave, Cleveland, O. (56)

POZOR!
Spodaj podpisano društvo naznanja rojakom, da priredi velik piknik dne 14. maja na Recharjevih farmah. Rojaki so uljudno vabljeni, da se piknika udeležijo. Izvrstna zabava bo pripravljena za vse. (54)
Dr. Dosluženec.

NAZGANILO.
Vsem članom dr. Slovence, št. 1. SDZ naznanjam, da se udeležijo redne mesečne seje dne 7. maja, 1916. Na dnevnem radi volitev delegatov za 2. glavno konvencijo SDZ. Bratje nej zberejo razumne in delavne delegate, ker naša Zveza je še mlada, in zato potrebuje dobrih in delavnih mož, da jo dvignejo na zdravo in trdno podlago. Nadalje se tudi naznanja, da je društvo sklenilo, da se korporativno udeležimo veselice bratskega društva št. 9. SDZ ob priliki blagoslovljenja dr. zastave dne 28. maja, 1916. Bratje, pokazite, da smo bratje in pridite vsi kot eden. Z bratskim pozdravom Frank Zorich, 5909 Prosser ave. (53)

CENIK MALIH OGLASOV.

IŠČE SE DELAVCE VSE VRSTE, do 25 besed ali 6 vrst.
1. krat po...40c.
3. krat po...35c.
6. krat po...30c.
Vsaka nadaljna vrsta po 5c.

DELO IŠČEJO VSE VRSTE, do 25 besed ali 6 vrst.
1. krat po...20c.
3. krat po...17c.
Vsaka nadaljna vrsta po 3c.

SOBE SE ODDAJO IN NA HRANO SE SPREJMEJO, do 25 besed ali 6 vrst.
1. krat po...25c.
3. krat po...20c.
Vsaka nadaljna vrsta po 4c.

V NAJEM SE ODDA, HIŠA, STANOVANJE, TRGOVINA, RD. NAPRODAJ HIŠA, TRGOVINA, FARMA, KONJI IN DRUGO. IŠČE SE OSEBE, ZUGLJENO, IN DRUGO NEOZNAČENO, do 25 besed ali 6 vrst.
1. krat po...50c.
3. krat po...45c.
6. krat po...40c.
Vsaka nadaljna vrsta po 7c.

IŠČEJO SE TRGOVSKI SOLASTNIKI ALI DRUGE DENARNE PRILIKE - PREKLICI IN DRUGE OSEBNO RTI, do 25 besed ali 6 vrst.
1. krat po...60c.
3. krat po...50c.
Vsaka nadaljna vrsta po 10c.

ZAHVALE IN MRTVASKA NAZGANILA, Vsaka vrsta po...5c. Za večkrat se ista cena pomnoži.

DRUSTVENA NAZGANILA, 1. krat po...4c. vrsta Za večkrat po...3c. vrsta

4 do 5 besed so računane ena vrsta.

NAZGANILO.
Cenjenemu občinstvu in slavnim društvom! Kot že omanjemo, da priredi dr. Glas Clevelandskih Delavcev št. 9. SDZ veselično spojeno z banketom, na nedeljo, 28. maja, t. l. v Schwabovi dvorani na 6131 St. Clair ave. ob priliki razvitja in blagoslovljenja nove družstvene zastave. Uljudno naznanjamo, da se dobijo vstopnice za banket pri sledečih rojakih in trgovcih: John Gornik, Francis Lausche, Anton Grdina, Lawrence Petkovšek, Mike Jalovec, Andy Kranjc, John Skufca, Jos. Modic, Frank Makovec, Henry Zakočar, Josip Zele, John Cimperman, in pri vseh društvenih bratih.

Delo dobijo ženske!
Dekleta, stara osemnajst let ali več, dobijo takoj dobro in stalno delo v tovarni. (Plača znaša \$1.50 na dan. Lake Erie Iron Co. 915 E. 63rd St. severno od St. Clair ave. (56)

DELO! DELO! DELO!
TAKOJ DOBIMO STALNO DELO DELAVCI, DA DELAJO PRI BATERIJAH, DOBRA PLAČA, PRILIKA, DA PRIDETE NAPREJ. OGLASITE SE PRI WILLARD STORAGE BATTERY CO. 280 E. 131st St. blizu St. Clair ave. in na Marquette & Lake side ave. (59)

Takoj dobi delo dobro izurjeni krojaški pomočnik. Plača dobra, delo stalno. Fr. Posavec, krojač, 1770 E. 28th St. Lorain Ohio. (52)

Naprodaj sta dva jako dobra, delavna konja. Prodasta se za zmerno ceno. 1166 E. 60th St. (53)

FANTJE, dobijo takoj delo za lahka tovarniška opravila. Stalno delo celo leto. (53)

THE UNION SALT CO., E. 65th St. & Lake Shore Ry. St. Clair St. kara (53)

ZOBJE!
Kadar zgubite en zob, zgubite dva. In ali veste, da kadar zgubite dvoje svojih zob, da zgubite takorekoč celo zobovje? Manjkajoči zob v spodnji zobni униči korist zoba, ki je dotičnemu nasproti v gorenji zobni in narobe. In to vam škoduje na zdravju, kajti brez popolnih zob nikakor ne morete biti popolnoma zdravi.

Jaz vam lahko preskrbim manjkajoče zobe in jih naredim da zgedajo popolnoma naravnani. (38)

Dr. F. J. KENNEDY, zobozdravnik.
Uradne ure: Od 9. zjut. do 5.30 zveč. Ob pondeljkih, četrkih in sobotah tudi zvečer. Vse delo garantirano. Zobje se izvlečejo brez bolečin. Mi govorimo slovensko. (38)

Naprodaj so štirje dobri konji, vsa konjska oprava, vozovi in dobro delo. Se prodaja za ugodno ceno, če se hitro oglasite. 4620 St. Clair ave, od 4. ure popoldne naprej. (54)

Soba s hranilo in stanovanjem je išče. Ponudbe prosim na 5377 Stanard ave. (54)

ZEŠKINE NEPRILIKE
so mnogoštevilne. One same vedo koliko trpljenja morajo vsi prestati. Popolnoma naravno je, da iščejo srečila, ki bi jim dala olajšavo. Za ta namen se Severov Regulator ne more preveliti. Njegovo uspešnost najbolj lahko opišejo ženske, katere so ga rešile. Mrs. James Feltner, Fairport, Ohio nam je pisala: "Vedno sem pomnožila v več krajih, toda nis nis pomagalo, dokler nisem postala Severov regulator; priporočam ga vsem ženam, ki trpijo." Cena \$1.00, v vsak lekarnah ali od naš. Pište po našo knjižico "Zdravje na žensko", katere se dobi zastonj. W. F. Sever Co. Cedar Rapids, Iowa.

NAZGANILO.
Cenjenim rojakom, ki so me povpraševali za sv. pismo, in vsem, ki želite sv. pismo imeti vsem, ki želite slovensko sv. pismo v hiši, naznanjam, da jih sedaj imam. Celo sv. pismo starega in novega zakona v eni knjigi, ki obsega 1040 strani. Cena s pošto \$1.50, brez pošte \$1.25.
Rev. Jos. Wolf,
1260 E. 59th St. Cleveland, O.
(Fri-May 19)

Frank Sakser
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Trije krojaški pomočniki dobijo takoj delo. Dva za izdelavo rekelcev, eden za popravljanje oblek. Fr. Poje, 4015 St. Clair ave. (53)

NIAGARA FALLS IN **BUFFALO** IZLETI
VIA
Nickel Plate Road
PRVIČ NA PRODAJ 6. IN 7. MAJA.
Tišeti na vlak št. 2, ob odhodu in se vrne št. 4, in 8. ob nedeljah takom polno. Vlak št. 1, se vrne iz Buffalo v pondeljek s jutro.
\$3.50 ROUND TRIP
Urad: 733 Euclid Avenue.

Varni, lahki pot.

Kadar pošljete denar v Evropo, pošljite ga po varovan in lahkem poti, preko The Cleveland Trust Co.
Nasha garancija je do višine na \$50,000,000, ker imamo toliko premoženja.

Mi vam damo recept, ki naj velja. Naše cene so nizke. Mi pošljemo naravnost v stari list, kjer imamo naše zastopnike.

The Cleveland Trust Company
Case 115,000 Depositors

MLEKO
Najboljše pasteurizirano mleko, dobite pri **Frank Jerić**
1166 E. 60th St.
Prodaja se na drobno in debelo. Svoji k svojim!

Išče se dober krojaški pomočnik. Plača dnevna ali od kosa. G. Rus, 3698 E. 78th St. (54)

KOGA ŽELITE ZA PREDSEDNIKA?

Letošnje predsedniške volitve bodejo izvanredno zanimive, enake volitvam tedaj, ko je bil izvoljen Lincoln in se je pričela meščanska vojska v Ameriki. Mnogi kandidati so se oglasila. Mi želimo zvedeti za mnenja naših naročnikov o posameznih kandidatih. Naredite križ za imenom onega kandidata, katerega želite, da bi bil zvoljen. Pošljite izrezek v našo pisarno osebno ali po pošti. Kontest se sklence 10. maja, nakar naznamo uspeh te "volitve". Glasujejo naj državljani tako v Clevelandu kot po vseh državah.

Debs	Wilson .....
Roosevelt	Sherman .....
Hughes	Bryan .....
La Follette	Burton .....
Cummins	Ford .....
Root	Fairbanks .....

Varno in zanesljivo

MI POŠILJAMO denar V AVSTRO-OGSKO POTOM HRANILNICE NA DUNAJU

Vsak, ki pošlje denar, dobi potrdilo prejemnika. Hitra in poštena postrežba.

Odprt urad za pošiljanje denarja

ob nedeljah od 10-12 dop. v L. nadst.

LEO SCHWALB
6131 St. Clair Ave.

Ker so se poslednji čas pošne razmere izboljšale pošiljam zopet redno **denarje v staro domovino.**

Pošiljate ne pridejo v sedanjem času tako brzo naslovniku v roke, pač pa v teku 20 do 24 dni.

100K velja sedaj \$14.00 s poštnino vred.

Brzjaviti nemorete sedaj ne v Avstrijo, niti na Nemško, najmanje pa denarje poslati potom brzjava.

Frank Sakser
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

KRALJ MATJAŽ.

(ZGODOVINSKA POVEST IZ ŽIVLJENJA SLOVENCEV)

Župnik se je rotel, da se bo maščeval ne le Erazmu, nego tudi vsem tistim, ki ga slušajo, kanonik in kapucin pa sta ga utirjala v tem njegovem sklepu.

Proti večeru se je zbralo ljudstvo "na Košaci", kjer so v naslednjem stoletju sezidali cerkev sv. Trojice, in tam je Erazem obrazložil nekaj glavnih naukov evangelija ter ljudem pojasnil, v katerih naukih je rimska cerkev zapustila Kristusa.

Le Anton Magajna je ostal hladno in ravnodušen, in je komaj poslušal, prav kakor da ga Erazmova izjavljanja nič ne zanimajo.

Ah, kako je bilo to krasno, je vzklíčnila sodnikova Anka, ko je Erazem končal svoj govor. Zdaj se je pokazala prava moč besede božje in moč pravih naukov Kristusovih. Njeni smejoči se pogledi so iskali Erazma in je kakor apostol hodil med ljudmi, jim stiskal roke, jih bodril naj vztrajajo v boju proti papistom, in obetal, da jih obišče vse, ter jih poudaril o pravih naukih Zveličarjevih.

Delala se je že tema, ko so se iz drugih krajev došli ljudje, ki odpravili ali peš ali na vozovih na svoja domovanja. Zaradi tega pa vendar še ni na Vrhniški nastal mir. Po krčmah je bilo vse živo in vse je bilo veselo kot že dolgo ne. Mladina se je vdala radovanju in je plesala in prepevala, starejši ljudje pa so se zabavali s pogovori o dogodkih tega dneva. Splošno pa je vladalo spoznanje, da je ta dan znamenit tudi na Vrhniški, kjer je reforma in da je v vrhniškem okolju odklenkalo papistom.

Vrhniški župnik Kozina je pa bil na večer vendar prav vesel. Vsa jeza, ki ga je lomila čez dan, ga je bila hipoma minila, ko je stopila pred njega gospa Angela in mu razodela, da je Erazem ubegli menih iz Bistri.

XIII.

V samostanu v Bistri je bilo tiho in mirno kakor redkokdaj. Menihi so bili zbrani v refektoriju, a govorili so le malo in z obrazov se jim je bralo, da so imeli velike skrbi. Prijorja Celestina ni bilo med njimi. Hodil je sam po vrtu, hitro in z dolgi koraki, kakor vselej, kadar je bil razburjen.

Bilo je pa tudi nekaj nenavadnega v samostanu. Velika in prostorna cerkev je bila tudi zvečer razsvetljena, sredi cerkve pa je stala krsta, v kateri je ležal mrtev menih. Mrličeva glava je bila vsa obvezana z belim platnom, da se obraza ni nič videlo.

Mrlič je bil pater Avguštin, vedno vesel in nikdar trezn samostanski kletar. Zjutraj je bil odšel še čil in zdrav z dvema hlapcema na samostansko pristanišče pri Borovnici, ko pa se je zvečer veselo prepevaje vračal domov, ga je nenadoma dohitela smrt. V gozdu poleg ceste je počil strel in koj na to se je pater Avguštin zgrudil na tla. Hlapca sta strahoma zbežala, a čula sta za seboj strahoten smeh in ko sta se ozrla, sta videla, da je z gozda skočil mož zavihel puško in s kopitom razbil umirajočemu patru Avguštinu glavo. Trepetaje sta se hlapca ustavila ne vedoč, ali naj se vrmeta ali naj mislita samo na svojo varnost. Morilec jima je od daleč zaklical:

—Sporočita prijorja Celestina pozdrav kralja Davida!

Hlapca sta zdaj vedela, da je morilec cigan in da cigani se vedno mislijo na maščevanje. Približati se pa morilec nista upala. Morilec je mirno preškal žepa patra Avguštinu in potem izginil v gozdu, a hlapca sta se mrliču približala šele

potem, ko sta na česti zapazila več drugih ljudi.

Umor patra Avguštin je povzročil v samostanu strah in zbegnost. Kakor plašne ovce ob viharju, so se stisnili menihi v refektorij in so se komaj upali govoriti. Vsak izmed njih si je bil svest, da ga utegne zadeti enaka usoda, kakor patra Avguštin, ki je zdaj ležal v samostanski cerkvi na mrtvaškem odru, in vsak je uvideval, da je vsega tega kriv le prijor Celestin. Iz tega spoznanja se je porajala počasi sicer, a čedalje jasnejše velika jeza in nevolja na moža, ki je nakopal samostanu tako nevarnih in neizprosnih sovražnikov.

Prijor Celestin se ni zmenil za to, kaj mislijo in govore njegovi menihi. Tudi žalostni konec patra Avguštinu ni šel trdemu možu do srca. Morila ga je samo skrb, kako obvaruje samostan pred vsemi njegovimi sovražniki. In ta skrb je bila toliko večja, ker so se sovražniki množili in postajali čedalje nevarnejši. Zdaj se samostan ni imel boriti samo z nezadovoljnimi podložnimi kmeti in z roparsko zalego ciganov; pojavljali so se že početki socialne revolucije, začel se je odpad od rimske vere, in v samostanu samem se je začel razpor.

—In vendar jih ukrotim in ugonobim vse te zunanje in notranje sovražnike, se je rotel prijor Celestin in jezno stiskal pesti, kakor bi se hotel na mestu spoprijeti s svojimi nasprotniki. V svoji duši pa je delal strašne načrte in koval grozne naklepe, kako zlomi vsak odpor in zatre vse samostanove sovražnike.

Ko je šel mimo odprtega okna, je slišal, da je eden v refektoriju zbranih menihov rekel: —Meni se zdi, da so punti in odpadni nemogoči, kjer so posvetni in cerkveni vladarji pravični, kjer skrbe za svoje podložne tako, da ti nimajo vzroka, biti nevoljni, tako, da so podložni zadovoljni in srečni. Samo krivice roče punte in odpad od vere.

Prijor Celestin se je pri teh besedah glasno zakrohotal.

—Ti si osel, moj ljubi pater Tomaž, je zaklical prijor Celestin s sarkastičnim glasom. Daj ti mačku vsak dan pečenih kapunov na srebrnem krožniku, vendar bo vedno lovil blatnih miši. In ravno takšni so tudi ljudje. Zadovoljni niso nikdar. Zato pa pravim, da se iz lepa ne doseže ničesar in da je tudi pravičnost le prazna beseda, ker si jo vsak drugače tolmači. Samo z železno pestjo se da vladati svet, moj ljubi pater Tomaž. Zapišite si to.

Prijor Celestin je šel dalje in ni več slišal, ko je pater Tomaž rekel:

Jaz pa mislim, da je Kristus s svojo krvjo tudi kmeta odrešil in da nastane na zemlji Kristusovo kraljestvo šele tedaj, ko bodo vsi ljudje na svetu imeli enake pravice in enake dolžnosti, kakor jim gredo, ker pravi sv. sporočilo, da so vsi ljudje pred Bogom enaki.

Prijor Celestin se je še dolgo šetal po vrtu. Tudi ko so bili že menihi šli k počitku, je nadaljeval svojo pot. Bila je tiha in mila noč. Cvetlice na vrtu so izdihovale omamljiv vonj, dreve je šumelo in metalo blede sence, v ozadju se je videl temnemu do neba kipečemu zidu podobnih gozd. A visoki mož v meniški halji ni bil pristopen krasotam pomladne noči in je mislil samo na boje in na kri.

Prijor Celestin je dogovorno s soslednimi župniki napravil natančen načrt, kako se duhovščina maščuje za dogodke pri proščenju na Vrhniški in kakó poskusi zatreti začetek reformacijskega gibanja. S svojimi kmeti je Celestin posebej obra-

čunal. Vedoč, da so samostanu podložni kmetje najnevarnejši pri njegovem nastopu na Vrhniški, ter da se najbolje razvzemajo za reformacijo, jim je za kazen naložil novo breme. Poleg vsega tega, kar so morali že do sedaj dajati samostanu, jim je naložil novo desetino na kmetino, na jajca in na perje ter zahteval, da morajo dajati samostanu tudi vsako deseto te le in vsakega desetega prešička. To je bil strašen udarec za itak silno obremenjene kmete, toliko strašnejši, ker so bili samostanski hlapci poslani, da to novo desetino takoj izterjajo. Kmetje so v divji jezi stiskali pesti, ženske so jokale, a pomagalo jim ni ničesar. Sicer so se kmetje takoj pritožili na višjo oblast in ugovarjali, da postopa samostan nepostavno, ali prijor Celestin se je temu smejal, zakaj vedel je, da potečejo desetletja, predno se pritožbe rešijo.

(Nekaj nedelj po proščenju na Vrhniški pa se je pri farnih cerkvah na Vrhniški in v Polhovem gradu, v Cerkljici in na Igut ter pri mnogih podružnicah, koder so menihi iz Bistre maščevali, razglasilo med duhovniki dogovorjeno oznanilo, ki je vzbudilo med kmeti strah in trepet.)

V oznanilu je bilo najprej povedano, da je Erazem pl. Obričan iz samostana v Bistri ubegel menih in sicer je pobegnil, da se odtegne kazni, ki ga je čakala za njegova hudodelstva. Erazem je bil v oznanilih popisani kot nekak tolovaj, ki ima kedo ve kaj kakka grozodejstva na vesti in ki punta ljudi, da bi se obvarovali sodbe in se maščevali duhovščini. Zaradi tega se je zagrozilo z najhujšimi posvetnimi in cerkvenimi kaznimi vsem, ki mu dajo prenočišča ali hrane, ki ga poslušajo ali ubogajo, in zaokazalo se je, da ga je prijati in izročiti cerkvenemu sodišču.

Ali to ni bilo še vse. Oznanilo se je tudi, kake cerkvene kazni zadenejo vse tiste, ki razširjajo nove nauke ali o njih sploh le govore, ki se ustavljajo duhovščini in govore slabo o nji, ki ne hodijo redno k spovedi, k maši in k obhajilu po rimskem običaju. Povedalo se je, da bo takim ljudem sploh prepovedan vstop v cerkev, da ne bodo cerkveno pokopani in njihovi otroci da se ne bodo krstili. Tudi vse tiste, ki bi s takimi ljudmi občevali, ki bi hodili v njihove hiše, z njimi kupčevali ali jim pomagali pri delu, zadene ravno tista kazen.

Naposled je omenilo to oznanilo še dogodke pri proščenju na Vrhniški. Reklo se je, da so Erazem in vsi tisti, ki so mu pomagali pregnati kapucina in uničili njegove odpustke, oropali Boga in zahtevalo se je, da morajo storjeno škodo povrniti s tem, da plača vsak deset srebrnikov, sicer da bodo izobčeni.

To oznanilo je med kmetiskim ljudstvom, zlasti med ženstvom obudilo velik strah. Sicer je marsikdo mislil, da ostane pri tej groznji in da duhovščina teh pretenj ne bo izvršila, ali mnogo jih je bilo, ki jih je že samo oznanilo tako zbegalo, da je Antona Magajno bolelo srce, ker je spoznal iz tega, kako malo pravega sadu je obrodilo vse njegovo in Erazmovo delovanje. Toda tudi vzpričo temu ni obupal. Rekel si je, da je treba dolgoletnega, vztrajnega dela, predno se kmeta spreobrne, predno začne samostalo misliti in se otrese tisočletnih privzgojih predsodkov. Upal je na kopčno zmago toliko bolj, ker je bil prepričan, da se bo moral nadvojvoda Karol naposed vendar le vdati zahtevi deželnih stanov in priznati ravnopravnost avgsburške konfesije z rimsko konfesijo, in ker je vi-

del, kako slab vtis je to oznanilo napravilo na Vrhniško samo. Vrhničanje so bili ogorčeni in ne da bi se kaj dogovarjali, je bilo gotovo, da bodo duhovščini kljubovali do skrajnosti in se z vso vnelo lotili boja proti duhovniškemu terorizmu. Že t popoldanskim litanijam ni bilo razen nekaj poslov nobenega Vrhničana v cerkev, a ko je župnik stopil k altarju, je tam našel podobico, s katero se je rimska duhovščina zamašila. Jezno je zmečkal papir in ga vrvel v stran, po litanijah pa imel govor, v katerem je prisegel Vrhničanom maščevanje. Rekel je, da so tako ošabni, kakor štajerski plemenitaji Stubenbergi. Ti so imeli na svojem gradu veliko podobo Zveličara na križu, pred katerim je stal plemeniti Stubenberg s klobukom v roki. Kristus je imel v ustih listek, na katerem je bilo zapisano: "Le pokrite se, gospod boter". Stubenberg pa je imel v ustih listek, na katerem je bilo čitati: "Hvala, gospod boter saj se nisem vam odkril." A kakor so bili tisti ošabni Stubenbergi ponižani, tako se je rotel vrhniški župnik Kozina — bode tudi in ponižal Vrhničane. Toda Vrhničanje so se njegovi groznji samo smejala in si le belili glave, kakor bi svojega župnika mogli kar najbolj jeziti.

Prijor Celestin je imel trdni namen, da zvede do skrajnosti vse svoje groznje, ki jih je dal oznaniti po cerkvah, kajti prepričan je bil, da samo na ta način zatre sovražnike rimske cerkve. Preskrbel je, da so različni njegovi vojnini hodili po vaseh in stikali po hišah tako, da je v kratkem času precej dobro vedel, katere ljudi mora zadeti njegova roka. Vohunstvo na Vrhniški je prevzel njegov prijatelj Simon Kozina.

—Dalje prihodnjč.)

DELAVCI!

Stalno delo dobijo moške, po \$2,50 in več na dan. Tudi "piece work" zo polnenje sodov in nakladanje soli v kare. Dobra plača. Oglasite se pri THE UNION SALT CO. E. 65th St. & Lake Shore R'y St. Clair kara. (57)

POCENI BLAGO v BASMENTU

SUKNJA ali \$10 OBLEKA za

NIJER v Clevelandu ne morete dobiti takih oblek za \$10

ker smo pripravili to blago, predno so cene dvignile. Blago je chevots, serge, worsted in sive, modre, rjave, tartan in druge barve. Jako fino moderno narejene, raznih fason. Mnogo jih je s silo podvlečenih.

Oglejte si naše posebne modele serge obleke po \$10.00.

The May Co.

Eagle Stamps Free With Every Purchase

WATCH US GROW

Račun med S. D. Z. in krajevnimi društvi 'za mesec marc 1916. Asesment No. 29.

DOHODKI

STROŠKI

Društvo	Štampni dohodki	Posmet. assesment	Bolniški assesment	Upravni sklad.	Prislopinina	Pl. knjiznice	Znaaki	Razino	Spremembe	Vrh. zdrav.	Skupni stroški	Bolniška podpora	članov in članic.
1	703.38	346.45	291.03	52.65	6.75	2.00	4.00	.....	.50	.....	291.00	291.00	359
2	71.69	35.29	26.50	7.65	1.50	.....	.....	.....	.25	.50	.....	.....	52
3	92.72	43.27	39.00	6.45	2.25	1.00	.....	.....	.....	.75	39.00	39.00	40
4	382.85	199.65	130.70	35.25	13.50	3.00	.....	.....	.75	.....	99.88	99.88	248
5	72.33	35.43	30.75	6.15	.....	.....	.....	.....	.....	.....	22.00	22.00	44
6	46.58	25.88	17.25	3.45	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	24
7	108.92	53.77	45.00	8.25	.75	.....	.....	.....	.25	.....	17.00	17.00	55
8	51.80	25.35	21.25	4.20	.....	.....	.....	.....	.....	.....	22.00	22.00	34
9	187.87	87.27	74.25	14.10	4.50	1.20	4.80	.....	.25	1.50	71.00	71.00	95
10	130.61	50.11	55.35	10.65	3.75	.....	.....	.....	.75	.....	13.00	13.00	72
11	189.56	91.71	66.35	16.50	11.25	.....	.....	.....	3.75	.....	28.72	28.72	107
12	97.65	53.60	36.00	7.05	.75	.....	.....	.....	.....	.25	45.00	45.00	48
13	26.46	17.66	5.50	2.55	.....	.....	.....	.....	.75	.....	.....	.....	16
14	149.96	68.61	65.25	11.10	3.00	1.00	.....	.....	.....	1.00	46.00	46.00	76
16	20.80	14.10	3.00	3.45	.....	.....	.....	.....	.25	.....	.....	.....	23
17	130.39	73.31	48.23	8.85	.....	.....	.....	.....	.....	.....	60.00	60.00	59
18	39.44	25.64	9.75	2.40	.75	.10	.80	.....	.....	.....	.....	.....	16
Skupaj	\$2502.11	\$1253.10	\$965.16	\$200.70	\$48.75	\$8.30	\$13.60	\$1.00	\$2.75	\$8.75	\$751.60	\$751.60	1368

Fr. Hudovernik, tajnik.

SODNIJSKO ODOBRENO

AMERIŠKI DRŽAVLJAN USTAVA IN POSTAVE

Cena 25c

TISKALA IN ZALOŽILA "CLEVELANDSKA AMERIKA" 6119 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO

Dobi se edino pri

Clevelandiska Amerika

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI. SL. UNLSKA TISKARNA.

6119 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO